

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Cursus Theologicus

Gormaz, Juan Bautista

Augustae Vindelicorum, 1707

Sect. 2. Solvuntur opposita,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81950)

primam actionem, qua fuit à solo Deo productus, in hoc casu ignis C, erit causa remota per accidens ignis B. Exinde decretum dependens à scientia media, quo Deus vult dare principia ut prævisa ex parte hypothese, est decretum, quo Deus vult dare causas per se per suam actionem adæquate causantes prioritate naturæ, quibus voluntas non evitat effectum, quem poterat evitare. Unde Deus conferens eas causas confert evitabilitatem: atque adeo tale decretum secundarium est principium remotum per accidens talis hypothese, & compossibile cum libertate; solum enim obligat Deum ad ponendum in statu absoluto causas proximas, & immediatas, ex quibus prævisus est per scientiam mediam exiturus potius consensus, quam dissensus ex unica determinatione voluntatis. Quare tale decretum non influit immediate, sed remote, & mediate in consensum; solum enim vult consensum fieri per omnes causas immediatas, & proximas illius, & quidem unicè. Qua de causa Eximius Doctor in omnibus suis disputationibus, tam assidue insistit in eo, quod prædefinitio à scientia media dependens, & illativa libertatis, non est executiva, neque immediate applicativa omnipotentiae ad consensum: sed pure intentiva volens illum causari medio decreto indifferente applicativo omnipotentiae, quod inducit, ut jam conjungendum ex libito voluntatis cum consensu.

917. Tale quippe decretum non est principium remotum per se, sed per accidens; quatenus per accidens inducit, & imperat principia immediata, & proxima consensu, non enim inducit illa nisi ex suppositione, quod prævideantur per scientiam mediam in statu conditionato sufficientia ad causandum absolute, si ponantur, ut prævidentur dependentia à directione scientiae simplicis intelligentiae: licet enim decretum directum à scientia media imperet existentiam decreti indifferents collativi auxilii, & applicativi omnipotentiae, solum imperat per accidens; quia sine ulla necessitate ex parte consensu, aut ex parte Dei ut providentis universalis imperat reflexe decretum indifferens propter motivum efficaciae; tale namque imperium reflexum habetur ex titulo specialis benevolentiae, quam providens exercet; qui quidem titulus posterior est naturae titulo universalis providentis: ita ut vera sit hæc causalis: ideo Deus imperat hoc decretum indifferens; quia videtur à scientia media conditionate existens adæquate per se ipsum, & conjungendum ex libito voluntatis cum consensu: nec valet econtra: ideo existit decretum indifferens, & conjungitur cum consensu, quia imperatur à decreto directo à scientia media. Unde in statu absoluto pro priori naturae intelligitur decretum indifferens per se ipsum procedens à voluntate DEI, & conjunctum cum consensu præcisum ab imperio reflexo decreti directi à scientia media. Exinde

Fit 5. Duplicem distinguendam esse determinationem, & quasi actionem, qua voluntas Dei determinatur ad decretum indifferens, & collativum auxilii. Prima est decretum indifferens, quod est determinatio, seu quasi fluxus (etenim in prædicatis absolutis non datur actio ad intra) sui ipsius, per quam sufficienter, & adæquate procedit à voluntate instructa scientia simplicis intelligentiae præcisum ab omni scientia media, & pro priori naturae ad illam; quare decretum illud est intrinsecè, & immediate liberum. Secunda est ea determinatio consistens in decreto reflexo imperante, & inducente decretum indifferens ex motivo efficaciae: & hæc secunda determinatio est per accidens, & ex suppositione, quod sufficiat prima determinatio, si ponatur. Quod explicatur exemplo ignis. Si enim Deus prævidens ignem A adæquate, & sufficienter causarum calorem per actionem A, decerneret, quod ignis B. reproduceret actionem A per se ipsam adæquate, & sufficienter procedentem ab igne A, & producentem calorem: & ex hac prævisione addatur actio B. reproducens primam actionem A; tunc actio B. absque dubio erit secunda, & per accidens, licet producat primam actionem A. Pariter in casu nostro: decretum directum à scientia media, inducit primam determinationem, qua decretum indifferens procedit à divina voluntate per se ipsum. Inde decretum imperans est secunda determinatio, & per accidens. Quare sicut ignis A esset prior, & posterior igne B. in diverso genere causarum; adeoque prior, & posterior seipso in diverso genere; ita etiam & decretum indifferens respectu decreti secundarii imperantis. Ex qua doctrina bene penetrata descendunt omnia principia, quae assumit Suarez ad conciliandas prædefinitiones efficaces cum libertate, ut latè patebit in tractatu de Gratia.

SECTIO II.

Solvuntur opposita.

Objic. 1. Contra primam Assert. Si daretur prædestinatio in Deo, qua eligeret eos, qui salvantur, esset prædestinatis magna occasio incuriae, & reprobis occasio desperationis; ergo non datur. Probat. ant. Nam quisque posset ita ratiocinari: vel sum electus, vel non. Si primum, ergo quomodocumque vivam, salvabor. Si secundum, ergo mihi nihil proderit laborare pro obtinenda salute, cum certum sit, me illam non assecuturum; ergo &c. Sic arguunt plures hæretici. Resp. 1. Neg. ant. ad probationem dist. ant. apud se ratiocinari, vel sum electus, vel non, ita ut sit electus, qui facit merita finalia conc. qui non facit, neg. ant. & consèq. Nam si scio neminem electum esse ad gloriam, nisi qui faciat merita, quibus obtinebit gloriam, hæc notitia non impedit, sed potius promover ad eligenda merita, quibus certam nostram vocationem,

nōnem, & electionem faciamus. Sic 2. Petr. 1. *Magis satagite, ut per bona opera certam vestram vocationem, & electionem faciatis.* Qui enim nolit apponere media necessaria ad finem electionis, finem non consequetur; adeoque ex culpa sua impediet electionem, quam habere poterat per illud medium collatum.

920. Quare contra adversarios facile sic retorquetur argumentum: vel Deus scit, quod hæreticus vivet per viginti annos, vel non. Si secundum; ergo est ignarus, quod ipsi negant, si primum, ut quid comedunt, ut quid bibunt? Etenim licet nec comedant, nec bibant, adimplebitur scientia Dei, quæ falsa esse non potest. Resp. Deum scire, an victuri sint, ponendo media: secus autem independentem à mediis. Sed eni solutionem pro argumento, quæ vel ipsis rusticis statim fit evidens.

921. Objic. 2. Deus non habet absolutum decretum ab intrinseco efficax dandi prædestinatis perseverantiam finalem, sed solum decretum componibile cum carentia perseverantiæ; nempe decretum, quo dat auxilium sufficiens hiis & nunc prævisum efficax per scientiam mediam. Atqui ex hoc decreto simul cum decreto conditionato dandi gloriam, ut coronam homini perseveranti, non resultat formalis electio requisita ad prædestinationem; ergo in Deo non datur Prædestinatio. Probat. min. Si Deus habet illud absolutum decretum perseverantiæ erga prædestinatos, consequens est, ut vel non habeat unam volitionem generalem salvandi omnes homines, vel si habet hanc volitionem, habeat volitiones oppositas; etenim volitio generalis salvandi omnes ita confert auxilium sufficiens ad perseverantiam, ut conferret illud, licet esset inefficax: decretum autem absolutum, & efficax dandi perseverantiam finalem, ita confert auxilium, ut non conferret illud, si esset inefficax; ergo si respectu prædestinationis ponitur utrumque decretum, admittitur oppositio dandi, & non dandi auxilium, si esset inefficax.

922. Resp. Neg. min. ad probationem neg. eas duas volitiones opponi. Quia volitio generalis salvandi omnes, præcisè intendit hypothesin sufficientiæ auxilii; adeoque præcisè ab efficacia, & inefficacia; neq; ex vi illius determinatur collatio auxilii faciendæ; aut non faciendæ sub hypothesi efficaciæ, & sub hypothesi inefficaciæ. Hanc indifferentiā determinat ad hypothesin efficaciæ decretum efficax dandi perseverantiam finalem superveniens alteri decreto communi erga omnes. In hac autem determinatione indifferentiæ præcedentis, nulla prorsus est decretorum oppositio: sicut sine ulla oppositione decretum de auxilio sufficienti. A dando Petro, superveniens decreto salvandi omnes homines determinat hujus indifferentiam præcedentem ab auxilio A, & B.

923. Objic. 3. Contra secundam Assert. Prædestinatio in S. Scriptura sumitur pro solo actu voluntatis efficaciter eligente has, vel illas creaturas ad vitam æternam. Ergo non includit actum intellectus. Prob. ant. ex Paul. ad Eph. 1. *Qui prædestinavit nos secundum propositum voluntatis suæ; ergo &c.* Resp. dist. ant. Prædestinatio quæ immediatè libera conc. quæ prudens, & certissima, sive adæquatè, & concurretè sumpta neg. ant. & consequentiam. Ad probationem conc. ant. & neg. consequent. Quia Paulus eo loco loquitur de prædestinatione quæ immediatè libera, quin excludat præscientiam requisitam ad prædestinationem, quæ prudentem, certissimam, & adæquatè sumptam. Ut constat ex n. 834.

Objic. 4. Contra tertiam Assert. Si ad prædestinationem prærequireretur scientia media, qua Deus cognosceret rectam operationem sub hypothesi auxiliorum, inanes fierent respectu prædestinati minæ damnationis æternæ, quas contra malè operantes scriptura proponit. Sed hoc dici nequit, cum tales minæ universaliter contra omnes proponantur; ergo &c. Resp. neg. maj. Quia electio ad gloriam non excludit, quod sit post merita iusti conditionatè prævisa sub conditione illarum minarum, & dependentè à minis prævisis per scientiam mediam. Potest enim Deus ita decernere: volo dare gloriam ob merita habenda occasione minarum; quia sic vidi per scientiam mediam: undè minæ non sunt inanes. Quare Apoc. 3. dicitur: *Tene, quæ habes, ut nemo accipiat coronam tuam.* Quibus in verbis denotatur eam electionem ad gloriam factam esse dependentè à meritis prævisis per scientiam mediam, & dependentè à minis, quæ merita posset homo impedire, & exinde scientiam mediam, & electionem subsequenter; ideoque hortatur nos ad hanc vigilantiam.

Objic. 5. Si non possent impleri prædestinationis munera sine scientia media, ideo esset; quia prædestinatio est speciale beneficium ex eo, quod auxilium conferatur; quia per scientiam mediam prævisum est fore efficax: sed ad hoc munus non requiritur scientia media: ergo &c. Prob. min. Beneficium auxilii non est æstimandum ex eventu futuro ex illo; ergo &c. Prob. ant. Si beneficium crederet ex bono eventu, etiam minueretur beneficium auxilii ex pravo usu, sed hoc est falsum; etenim exinde fieret, quod non esset major beneficentia Dei vocare Judam ad Apostolorum, in quo damnatus est, quam vocare aliorum ad statum matrimonii; in quo obtinet perseverantiam finalem in gratia. Quinimò majus esset beneficium vocatio ad matrimonium ratione boni usus prævisi; ergo &c.

Resp. Conc. maj. & neg. min. ad prob. neg. ant. ad probat. dist. maj. minueretur beneficium ex pravo usu in ratione doni in actu primo sufficientiæ considerati neg. in ratione doni in actu secundo considerati cum abusu conc. major. & dist. minor. neg. consequentiam. Ratio est, quia major æstimatio beneficii est ex eo, quod prævideatur bonus usus, quam si prævideatur malus; C c Major

924

925

926

Major inquam, non in ratione doni in actu primo sufficientiæ: sed in ratione doni in actu secundo, quia bonus usus prævisus ex auxilio moraliter etiam est donatus à Deo; & sic augeat donum, & beneficium in ratione doni in actu secundo, quia respectivè ad auxilium conjunctum cum scientia media pravi usus est magis æstimabile. Exinde ait Borrull, num. 924. Vocationem Judæ ad Apostolatam, fuisse majorem beneficentiam Dei, quam vocationem ad matrimonium; si isti status in actu primo secundum se considerentur; quia unus est perfectior alio. Unde si utrumque hoc donum consideretur in actu primo sufficientiæ præscindendo ab efficacia, & inefficacitate, majus beneficium est vocare Judam ad Apostolatam, quam alium ad matrimonium. Si verò considerentur in actu secundo illi status, & attenta in matrimonio perseverantia finali in gratia, & attenta prævaricatione Judæ in Apostolatam, tamen majus beneficium est ratione circumstantiæ annexæ vocatio ad matrimonium, quam ad Apostolatam.

927. *Objic. 6.* Contra quartam. Si posset dari decretum efficax gloriæ ut coronæ subsequens scientiam mediam, talis scientia media esset principium consensus in statu absoluto: sed hoc repugnat; ergo &c. Probat. minor. Si scientia media esset principium consensus in statu absoluto, esset etiam principium consensus in statu conditionato: sed non est principium consensus in statu conditionato; etenim scientia media omnino supponit consensum conditionatè existentem: atque adeo nequit esse principium illius in statu conditionato; ergo &c. Probat. major. Ab iisdem principiis, à quibus pender existentia consensus in statu absoluto, pender etiam in statu conditionato; ergo si scientia media ut dirigens est principium consensus in statu absoluto, erit etiam in conditionato. *Confirmat. 1.* Existencia prima principiorum indifferentium ad consensum, inducitur in statu absoluto per directionem scientiæ mediæ; siquidem decretum directum à scientia media inducit primam existentiam decreti indifferentis collativi auxilii, & applicativi omnipotentia; ergo etiam prima existentia consensus in statu conditionato, pender, & inducitur saltem conditionatè à directione scientiæ mediæ: atque adeo directio scientiæ mediæ debet prævideri in statu conditionato. *Confirmat. 2.* Status absolutus primarius principiorum per se, inducitur per accidens, per directionem scientiæ mediæ; ergo etiam status primarius conditionatus principiorum per se ex parte hypothese prævisus, inducitur saltem per accidens à directione scientiæ mediæ; ac proinde directio scientiæ mediæ debet prævideri ex parte hypothese.

928. *Resp.* dist. maj. esset principium per se consensus in statu absoluto neg. principium per accidens conc. maj. & dist. min. neg.

consequentiam. Ad probationem dist. maj. si esset principium per se conc. si per accidens neg. maj. & concessa minor. neg. consequentiam. Ad probationem dist. eodem modo antecedens, & neg. consequentiam. Explico solutionem. In statu conditionato prævidetur consensus per scientiam mediam pendens à principiis, quæ per se causant consensum in statu absoluto: qualia sunt principia necessaria indifferentia ad utramque partem se habentia ex parte hypothese scientiæ mediæ. Post eorum hunc statum conditionatum per accidens additur decretum directum à scientia media novo titulo deducens ea principia ad statum absolutum, id est ex effectu specialis benevolentia. Quod decretum neque eius carentia non prævidetur ex parte hypothese per scientiam mediam: hypothese enim præscindit ab utroque, ita ut pro libito DEI possit superaddi in statu absoluto decretum illud reflexè imperans, & inducens per secundam determinationem principia indifferentia. Quæ de causa tale decretum imperans est principium remotum pure per accidens ex dictis à n. 916.

Ad primam confirmationem dist. antecedens. Inducitur in statu absoluto per directionem scientiæ mediæ per accidens conc. per se neg. antecedens. Nam scientia media solum dirigit per accidens, quatenus movet ad decretum per secundam determinationem imperans principia per se consensus modo explicato à num. 913. & dist. consequens. Prima existentia consensus, & principiorum indifferentium pender, & inducitur conditionatè à directione scientiæ mediæ in statu conditionato primario prævisio per scientiam mediam neg. in statu conditionato secundario conc. consequentiam. Unde directio scientiæ mediæ non debet prævideri in statu conditionato primario, sed in secundario. Explico solutionem. Duplex est status conditionatus primæ existentia consensus, & principiorum indifferentium ex dictis num. 884. Primus est status conditionatus primarius, & est ille, qui prævidetur per scientiam mediam, qui status hypothese, vel conditio tantum complectitur principia per se indifferentia ad utramque partem, per primam actionem producentia consensum, qualis est status prævisus per hanc scientiam mediam: si dederit Petro auxilium per decretum indifferens, per quod indifferenter applicetur omnipotentia, Petrus consentiet; etenim hic status prævidetur à scientia media, supponitur ad illam, simulque præscindit à scientiæ mediæ directione, & à quocunque statu illum subsequente. Alius est status conditionatus secundarius, & est ille, qui includit principia per accidens superaddita in statu absoluto ex directione scientiæ mediæ, qualis est hic status; si detur directio scientiæ mediæ, vel prædefinitio directi à scientia media, inducens in statu absoluto primam

primam existentiam principiorum indifferentium ex motivo efficaciae, exister consensus. Hic autem status secundarius non praevideatur à scientia media, sed à scientia necessaria: est enim veritas consequenter necessaria, sicut hæc veritas est necessaria consequenter; ex suppositione, quod Petrus cum libertate consentit, consentit.

930. Itaque sicut in statu absoluto, neque prima existentia consensus, neque principiorum consensus, inducitur per se à directione scientiae mediae, sed solum secundario per accidens, & per secundam determinationem pro libito Dei habitam dependenter ab alia determinatione independente ab ista: ita in statu conditionato primario praevisto per scientiam mediam, non praevideatur prima existentia consensus conditionate dependens à directione scientiae mediae, nam status conditionatus primarius est ille, qui correspondet statui absoluto includenti principia per se primo causativa consensus: non verò principia causativa per accidens dependentia ab alia inductione, & causalitate sufficiente in statu primo conditionato secundario, qui correspondet principiis per accidens superadditis, in quo jam praevideatur directio scientiae mediae; nam verum est dicere: si datur directio scientiae mediae, dabitur consensus. Notandum tamen est hoc grande discrimen, quod status conditionatus primarius praevideatur à scientia media: status verò conditionatus secundarius non praevideatur à scientia media, sed à scientia necessaria, ut constat ex dictis.

931. Ad secundam confirmationem conc. ant. & neg. conf. Disparitas est, quia status conditionatus primarius ex parte hypotheseis praevistus omnino praesupponitur essentialiter ad scientiam mediam; ita ut scientia media intrinsece praesupponat eam veritatem, ut conditionatam: si dederò auxilium, Petrus consentiet. Unde non est excogitabilis modus, quo scientia media dirigat ad inducendam hanc veritatem ut conditionatam: at verò cum scientia media intrinsece non exigit purificationem conditionis, sed relinquat D E U M indifferentem, ut conditionem purificet, vel non purificet, ea de causa est in signo apto ut dirigat ad purificationem conditionis, & consequenter ad inducendum per accidens statum absolutum primarium principiorum per se. Unde si aliquod principium superaddatur hypotheseis scientiae mediae, concurrens per se ad effectum, causando illum per eandem actionem, libertatem everteret: secus autem si sit principium per accidens. Quare scientia media non solum potest dirigere Deum ad conferendam libertatem, sed etiam ad everrendam libertatem: v.g. Si Deus diceret: quia vidi, quod si conferam Petro auxilium A cum exclusione impedimentorum, dissentiet, nolo illi ita conferre auxilium A, sed necessitare ad consensum: Tale quippe decretum, utpote pendens à scientia media evitabile esset, & nihilominus liberta-

R. P. Gormaz Theolog. Tom. I.

tem tollit, eo quod non conferat principia eo modo, quo praevista sunt per se causantia ex parte hypotheseis. Exinde praemotio Thomistica superaddita ex parte hypotheseis ad concurrendum per eandem actionem everteret libertatem: secus autem, si superaddatur ut principium per accidens per secundam actionem causans eundem effectum. Quod idem est de decreto praedefinitivo, si non esset pure intentivum, sed etiam executivum, & applicativum omnipotentiae ad eliciendam actionem ab ipso pendentem, simulque pendentem ab hypotheseis scientiae mediae: secus si applicaret ad secundam actionem subsequentem hypotheseis, aut solum esset directio secunda illuminativa ex num. 935. Ex dictis

Fig. 1. Decretum constitutivum providentiae efficaciae pendens à scientia media, distinguatur à decreto subsequente scientiam visionis, praefertim ex duobus capitibus. Primo, quia decretum subsequens scientiam visionis supponit prioritate naturae, & prioritate exercitae decretum collativum hypotheseis, atque adeo & eventum absolute futurum pro sua differentia temporis, decretum verò subsequens scientiam mediam non supponit prioritate exercitae, sed solum prioritate naturae collationem hypotheseis: atque adeo non supponit eventum absolute, sed solum conditionate causatum, exigens, quod ponantur principia ex parte hypotheseis se habentia, si absolute, & libere causandus sit. Secundo, quia decretum subsequens scientiam visionis, utpote supponens eventum absolute causatum, nullam habet prioritatem quasi à quo respectu eventus absoluti, neque per se, neque per accidens: decretum verò subsequens scientiam mediam, licet sit posterius posterioritate se habente in genere posterioritatis per se, & à quo, esset tamen prius quasi à quo in genere prioritatis per accidens ex dictis à n. 913. Licet enim in eodem genere non possit idem esse prius, & posterius à quo, bene verò in diverso genere: sic salus est prior in intentione, & sumptio medicinae est prior in executione. Scientia visionis utpote aeterna est prior tempore, & posterior natura eventui futuro.

Fig. 2. Decretum efficax dependens à scientia media non tollere immediatam libertatem aeterni imperati se habentis ex parte hypotheseis. Ratio Exim. Doctoris est: quia imperium efficax per accidens est, quod movet efficaciter ad actum imperatum ex suppositione, quod actus imperatus saltem per modum hypotheseis sit jam adaequate causatus à voluntate independenter, & praecise à motione, & determinatione imperii; huiusmodi autem imperium tam longe abest, ut immediatam laedat libertatem aeterni imperati, quod potius supponat illam exercitam pro priori signo naturae: cum autem decretum

C 2

pen

pendens à scientia media, five præfinitivum five prædestinativum talis naturæ sit, ut imperet, & efficaciter determinet ad decretum indifferens, supponendo illud jam per modum hypothesis per se ipsum quasi fluens, & procedens à divina voluntate, exinde non officit, imò supponit in statu absoluto pro signo per se priori immediatam libertatem Dei exercitam per decretum indifferens, quo in sensu immediata Dei libertas ad decretum indifferens præscindit à præfinitione, ejusque carentia, quæ pro posteriori naturæ se habet.

934. Fit 3. Similiter in creatis imperium reflexum si sit per accidens, id est ex suppositione, quod actus imperatus sit aliunde adæquatè causatus five per modum eventus, five per modum hypothesis independenter à motione, & influxu morali imperii reflexi, (supponimus enim, ut servetur proportio, imperium reflexum in creatis moraliter solum influere in actum imperatum) tunc quippe non destrui, imò supponi exercitam immediatam libertatem actus imperantis. Difficile tamen est agnoscere extra revelationem, quando imperium efficax in creatis supponat per se actum imperatum, aliunde causatum. Si verò imperium reflexum est principium per se, id est, efficaciter movens, & determinans ad actum imperatum, independenter ab eo, quod actus imperatus sit aliunde adæquatè causatus à voluntate: tunc destruet immediatam, & proximam libertatem actus imperati: quia esset necessitas antecedens, & non ex suppositione actus imperati. Quare immediata libertas ad actum imperatum constituenda est per carentiam imperii immediati per se.

935. Fit 4. Præfinitionem, five decretum pendens à scientia media inducens ad statum absolutum omnia principia indifferencia, & decretum indifferens immediatè applicativum omnipotentia ad utramque partem non lædere libertatem; licet etiam immediatè superabundanter applicet omnipotentiam, dummodo solum influat moraliter in consensum. Explico illationem. In principiis equidem scholæ nostræ eadem causa potest esse simul mediata, & immediata ejusdem effectus: v. g. Ignis produciens calorem A, simulque cum calore A. produciens calorem B, est causa mediata, & immediata caloris B. Insuper notandum est, magnū discrimen inter principium physicè influens in effectum, & principium solum influens moraliter. Nam principium physicè influens tale est, ut actio essentialiter pendeat determinatè ab illo, & cū eo connectatur, cum sit modus illius. Quando verò principium solum moraliter influat, id est monendo, alliciendo, inclinando, & approximando, actio non est connexa cum illo determinatè, nec pender determinatè ab illo: sic si præmissæ solū moraliter influant in conclusionē movendo, & approximando, actio productiva conclusionis non pendeat essentialiter determinatè à præmissis, sed indeterminatè, nimis-

rum vel ab iis, vel ab aliis approximantibus, & moventibus ad actum conclusionis. Exinde

Ratio nostræ illationis est, quia ea præfinitio in primis esset principium mediatum consensus causans illum mediis principiis, & decreto applicativo indifferente, prout hæc omnia inducerent ad statum absolutum. Deinde licet ipsa præfinitio etiam applicaret omnipotentiam immediatè superabundanter; esset tamen principium per accidens, præsupponens consensum sufficienter, & adæquatè causatum, atque adeo non læderet libertatem: etenim ea præfinitio penderet à scientia media videlicet consensum adæquatè causatum ab omnibus principiis indifferenteribus cum sufficiente applicatione indifferente omnipotentia; eaque omnia principia induceret ad statum absolutum relinquendo ipsa immediatè influentia per suam actionem eodem modo, quo influeret, licet non adesset præfinitio. Unde licet ea præfinitio immediatè applicaret superabundanter, esset tamen principium per accidens immediatum. Quamobrem actio productiva consensus non esset essentialiter connexa cum ea præfinitione, cum physicè non procederet ab illa, ut supponimus: atque adeo ex hoc capite præfinitio non esset principium per se consensus. Deinde non inverteret hypothesis scientiæ mediæ, quia nullum adderet principium, sine quo non posset esse illa actio, atque adeo relinqueret omnia principia indifferencia, cautantia sufficienter consensum per suam actionem, eodem modo, quo causeret, licet non adesset ea præfinitio. Unde simul esset principium mediatum, ut inductivum hypothesis, & simul immediatum titulo immediatæ applicationis se habentis per accidens, ut diximus.

Fit 5. Decretum indifferens immediatè applicativum omnipotentia prævisum ex parte hypothesis non esse principium per accidens, sed per se, licet solum influat moraliter in consensum. Quare adhuc differet in ratione causandi ab illa præfinitione: Ratio est, quia decretum indifferens applicativum prævisum ex parte hypothesis, licet solum moraliter influat, non tamen supponit effectum adæquatè causatum ab omnipotentia sufficienter applicata, & approximata. Cum autem consensus exigit aliquam applicationem ex dictis à n. 449. Si ve hanc, five illam, ideò decretum indifferens, licet physicè non influat, est principium per se; quia ab effectu exigitur aliqua applicatio, & hic, & nunc non supponitur alia. Præfinitio verò, de qua loquimur, supponit consensum adæquatè causatum ab omnipotentia sufficienter applicata: & cum ex altera parte non influat physicè, neque actio physicè procedat ab illa, neque connectatur cum illa, non inverteit hypothesis, neque addit aliquod principium per se. Exinde, si præfinitio applicativa omnipotentia moraliter influens in consensum penderet à sola scientia simplicis intelligentiæ, tolleret libertatem: quia non supponeret effectum adæquatè

re eaularum ab omnipotentia sufficienter applicata. Quamobrem requiritur directio scientie mediae, ne huiusmodi praesinitio libertatem evertat.

SECTIO III.

An sit possibilis electio efficax ad gloriam ut coronam ante merita absolute praevisa?

938. Suppon. 1. Gloriam ut coronam meritum esse illam, quae dabitur propter merita electi: quando enim parvulis post baptismum morientibus datur gloria absque illorum meritis, non datur gloria ut corona meritum, sed ut haereditas filiorum Dei, ex dictis a num.

842. Unde posita praesentia scientiae mediae, qua Deus vidit se habere plura auxilia efficaciam, quibus, si conferantur, Petrus obtinebit gloriam, si tunc Deus efficaciter eligat Petrum ad gloriam dandam propter sua merita, quamvis in eo signo non decerneret eligere haec media praeter aliis, ea esset electio Petri ad gloriam, ut coronam, ante absolutam praevisionem meritum: Licet enim ipsa efficax electio esset etiam scientia visionis meritum in decreto; at ad illam eliciendam nulla praecesserat scientia visionis meritum, neque illa est scientia visionis meritum in se ipsis, quae adesse debet, ut actu conferatur gloria ut corona; quo in sensu vocatur in praesenti ea electio prior meritis absolute praevisis.

939. Supp. 2. Dupliciter posse aliquem actum esse liberalem, vel onerosum. 1. Subjective. 2. Objective. Tunc est *subjective liberalis*, quando actus volens conferre aliquod bonum concipitur, & habetur spontaneè, & liberè absque obligatione, & debito oneroso ad habendum illum actum. Tunc vero est *subjective onerosus*, quando actus existit in agente, cum debito, & onere, ut concipiat talem actum. Actus autem *objective liberalis* est, quando intendit, & vult objectum, seu bonum gratis conferre, id est, non habendo pro objecto voluto aliquod onus ad conferendum tale donum: actus vero *objective onerosus* est, quando vult aliquod onus ex parte objecti; quare evenire potest, quod aliquis actus sit *subjective liberalis*, & *objective onerosus*. Explicatur exemplo vulgari: antequam aliquis faciat contractum, concipit voluntatem emendi equum, & solvendi pretium, antequam fiat contractus: cum haec eadem voluntas sit voluntas faciendi contractum; non enim est voluntas solvendi pretium ante contractum, sed solvendi post contractum: ea de causa talis voluntas est *subjective liberalis*, quia concipitur sine ullo onere, ut concipiatur: at *objective est onerosa*, quia non vult solvere gratis, sed facto contractu, & cum onere.

940. Supp. 3. Ut aliquis actus sit formaliter, & elicitive alicujus virtutis, v. g. liberalitatis, non sufficere, quod sit *subjective gratus*, & libe-

ralis, sed requiritur, quod sit *objective liberalis*, id est, quod habeat pro objecto elargitionem boni nullatenus debiti propter honestatem talis elargitionis; hoc enim est objectum formale liberalitatis. Quare actus formaliter, & elicitive pertinet ad liberalitatem, debet habere pro objecto formali exclusionem omnis debiti, sive ex contractu, sive ex promissione onerosa. Ratio est, quia actum esse formaliter alicujus virtutis, nihil aliud est, quam intrinsece moveri ex objecto formali illius virtutis. Unde non potest cognosci, an actus pertineat formaliter ad virtutem liberalitatis ex eo praecise, quod sit *subjective liberalis*, & gratuitus: id est existens sine ullo onere, sed gratuito: solum quippe potest cognosci ex eo, quod *objective*, sive ex parte objecti sit liberalis, id est, ex eo, quod habeat pro objecto elargitionem boni gratis, & absque ullo onere conferendi: Idemque dico de actu oneroso, qui pertinebit ad iustitiam formaliter, ex eo, quod velit objectum, seu bonum conferendum cum onere, & debito: non autem ex eo praecise, quod sit *subjective onerosus*, pertinebit ad iustitiam formaliter, & elicitive. His positis

941. Triplex est sententia. Prima docet Deum non potuisse eligere praedestinos ad gloriam ut coronam ante absolutam meritum praevisionem. Ita Valquez 1. Part. disp. 86. Lessius, uterque Turrianus, Becanus, Monetus, & alii. Secunda defendit Deum salva libertate potuisse eligere efficaciter praedestinos ad gloriam ut coronam: defacto tamen non ita legisse omnes, sed duntaxat B. Virginem, Apostolos, aliosque sanctos Deo valde dilectos, & confirmatos in gratia. Ita Ocamus in 1. dist. 42. q. 1. Gabriel, Caterin, aliique. Tertia sententia tenet, posse Deum eligere efficaciter, & defacto efficaciter eligere ad gloriam, ut coronam omnes adultos praedestinos ante praevisionem ipsorum merita per scientiam visionis. Ita Thomista cum D. Thoma 1. Part. quest. 23. art. 4. & 5. aliique, tum antiqui, tum moderni cum Magistro sententiarum; Scotista cum Scotto; & nostri communiter cum Exim. Doctore lib. 1. de Praedestinatione cap. 8. Dissentiunt tamen nostri à Thomista, & Scotista, quatenus nostri defendunt decretum praedestinativum pendens à scientia media: alii vero independenter ab illa, utpote negantes scientiam medianam. Contra quos supra satis dixi.

942. Afferro 1. Possibilis est electio efficax absoluta ad gloriam, ut coronam, non praesupponens merita absolute praevisa. Probat. 1. Gloria conferenda ut coronam, & ut praemium est finis honestissimus, & dignissimus, qui ametur, & efficaciter intendatur à Deo: Deus autem per scientiam medianam cognoscit plura auxilia efficaciam ad perseverantiam finalem, & ad merita iusti, quibus collatis gloriam certo consequetur: ergo à scientia media dirigente potest DEUS efficaciter decernere gloriam, ut coronam.